

Tring! Tring! Tring!

De bel voor het eindpunt rinkelt als een wekker.

Het is zeven uur in de avond, de koudste vrijdagavond van het jaar, en Gioia Spada zit achter in de bus die langzaam het busstation in rijdt.

Kortgeleden achttien geworden, rood haar dat wel een kam kan gebruiken, witte muts, hoofd tegen het raam geleund.

Daarbuiten ligt een complete wereld, maar die ziet zij al een tijdje niet meer. Ze concentreert zich liever op de regendruppels die net zijn gevallen en trillen op de ruit. Als ze kon zou ze niet eens uitstappen; de bus is de laatste tijd een beetje haar tweede thuis geworden. Ze brengt er hele uren door sinds ze niet meer hoeft te leren voor een toets, geen mondeling meer hoeft voor te bereiden. Oortjes in, zitten en doe. De beste manier die er is om onzichtbaar te worden zonder onzichtbaar te worden.

Maar nu manoeuvreert de bus tussen de andere stadsbussen door op weg naar de eindhalte en dus tilt Gioia haar hoofd van het raam.

En dan ziet ze hem.

Eerst lijkt hij het niet te zijn, want hij heeft iets meer baardgroei. Maar dan maakt de bus een bocht waardoor de hoek verandert en is er geen twijfel mogelijk: het is echt Lo.

Ze heeft hem in geen maanden gezien.

Hij zit op een bankje, even buiten het busstation. Een

pet op zijn hoofd, de capuchon van zijn hoody over de pet – Gioia herkende hem toen hij pet en capuchon heel even afdeed om met zijn hand door zijn haar te strijken. Maar nu heeft hij ze weer op zijn hoofd, de klep ver omlaag, zijn handen in zijn zakken tegen de kou. Hij lijkt geconcentreerd op het houten bankje, misschien zit hij te lezen wat erop geklad staat, de hartjes met initialen erin, de telefoonnummers van gasten die seks willen, de LOVE YOU 4 EVERS – ja, natuurlijk, echt voor altijd.

De buschauffeur heeft de motor uitgezet en de mensen beginnen uit te stappen, overvallen door een vreemde haast, waarvan Gioia zich altijd afvraagt of het echt haast is om ergens naartoe te gaan of vooral een toneelstukje, om te laten zien dat je iets heel belangrijks te doen hebt. Haast heeft zij inmiddels al een tijdje niet meer en dus blijft Gioia zitten, ook al staat de bus stil, en ze kijkt naar die jongen op het bankje die voor haar ooit iets was wat het dichtst bij geluk lag.

Maar dat is lang geleden. De laatste keer dat ze hem zag was op zijn kamer, bij hem thuis, in het halfduister. En het laatste wat ze tegen hem zei was: *het is voorbij*.

Technisch gesproken zou hij dus haar ex zijn, maar Gioia weet niet eens of je dat zo kunt zeggen. Ze hebben maar zo kort iets gehad dat alles alleen in haar hoofd lijkt te zijn gebeurd.

Nu stapt er een oude man op hem af. Aan zijn kleren en uiterlijk te zien lijkt het een zwerver. Hij vraagt om geld. Lo haalt een paar muntjes tevoorschijn, geeft ze hem. De oude man lacht en geeft hem een knuffel, Lo knuffelt terug.

‘Wat doen we, gaan we uitstappen of niet?’

De stem van de chauffeur dwingt Gioia om op te kijken terwijl zijn dreigende blik alleen al uitnodiging genoeg is

om overeind te komen en naar de uitgang te lopen.

'Sorry, fijne avond!' zegt ze, en hij kijkt haar demonstratief nee schuddend na.

Zodra Gioia de avond in stapt kondigt een computerstem vanuit de luidspreker van het treinstation de aankomst van de trein uit Venetië aan. Het busstation en dat van de treinen liggen vlak naast elkaar, dus zullen er zo dadelijk hordes studenten op weg naar huis door de schuifdeuren naar buiten komen, hun ouders staan al met draaiende motor op hen te wachten op de parkeerplaats.

'Shit, m'n handschoenen,' fluistert ze wanneer ze is uitgestapt en bedenkt dat zij die trein nooit zal nemen. Gioia blaast haar handen warm, kijkt naar het bankje van zojuist en zoekt met haar ogen naar een gezicht dat ze niet vindt, terwijl de trein aankomt en de stoep verderop volstroomt met mensen. Stemmen vermengen zich met stemmen, auto's vertrekken, claxons toeteren op een paar meter afstand. En Lo? Die lijkt verdwenen. Gioia blijft staan, kijkt om zich heen: ze heeft geen zin hem per ongeluk tegen het lijf te lopen.

Nou ja, hij is echt opgelost in het niets. Typisch voor hem, eigenlijk.

Gioia haalt haar schouders op en gaat op weg naar huis. Beter zo: nu hoeft ze geen andere route te kiezen om te voorkomen dat hij opeens voor haar neus staat. Binnen een paar stappen denkt ze al nauwelijks meer aan hem, tot ze, voorbij een reclamebord, afslaat en hem ziet, op zo'n tien meter bij haar vandaan.

Hij staat met zijn rug naar haar toe en kijkt in de richting van het station. In die hoody zou hij perfect zijn voor de foto's die Gioia vroeger maakte, voordat ze haar fototoestel wegstopte in een doos, die foto's van ruggen van mensen.

De gedachte duurt maar een seconde, want dan draait hij zich om. Instinctief kijkt Gioia een andere kant op en probeert net te doen alsof ze hem niet heeft herkend, maar de afstand is zo klein dat ze die act niet kan volhouden.

Nu weet ze niet wat ze moet doen, het is de eerste keer na een heel lange tijd dat ze zo dicht bij elkaar staan. En wat zij al helemaal niet weet is dat dat voor hem niet geldt: hij heeft haar de afgelopen maanden zo ongeveer elke dag gezien. Hij heeft zich steeds goed verstoep weten te houden in de massa, ze heeft hem nooit herkend. En die capuchon over zijn hoofd helpt ook.

Maar nu staat hij dus vlakbij en ontmoet haar blik de zijne.

Een fractie van een seconde is voldoende: Gioia heeft door dat hij haar heeft gezien, want zijn ogen sperren zich plotseling wijd open. Maar zij vertoont geen enkele reactie. Nul komma nul. Lo blijft zijn blik op de hare gericht houden, het moment lijkt eindeloos te duren. Hij heeft haar ook herkend, er is nu geen twijfel meer mogelijk. En Gioia had nooit verwacht dat ze sterk genoeg was om te doen wat ze nu doet: ze loopt hem zonder iets te zeggen voorbij, alsof ze een vreemde passeert.

Lo blijft als bevroren staan, stomverbaasd over wat er zojuist is gebeurd. Achter hem stapt zij verder, door de kou van de avond.

Ze lopen ieder een andere kant uit.

2

De sleutel schuift in het slot. Gioia stapt naar binnen en doet het licht aan.

Ze duwt de deur achter zich dicht. Er heerst een diepe stilte, alleen doorbroken door de stemmen van de bovenburen. Dat zijn die nieuwe, ze maken om de haverklap ruzie.

‘Niemand thuis?’ vraagt ze. Nee, niemand. Haar moeder heeft vandaag avonddienst. Gelukkig maar.

Ze veegt haar neus af met een zakdoekje en loopt onder-tussen langs de spiegel in de gang, zonder er ook maar een blik op te werpen. Beter van niet, met dat gezicht dat ze sinds een tijdje heeft.

‘Hè, maar... is het echt gebeurd?’ vraagt ze zachtjes, terwijl ze haar wollen muts aftrekt en geniet van een beetje warmte, na al die kou. Ze kijkt een tel omlaag, alsof ze de scène nog eens wil doorlopen, alsof ze zich pas nu herinnert wat ze zojuist bij het station heeft gezien. Of beter gezegd: wíe.

Er is in die afgelopen maanden van alles, echt van alles gebeurd, maar hem heeft ze niet meer gezien.

Ze had zich vaak afgevraagd hoe ze zou reageren, die dag. Die dag waarop Lo voor haar neus zou staan. De stad is klein, vroeg of laat moest het gebeuren. Gioia is verbaasd, maar niet omdat ze eindelijk een jongen heeft teruggezien die, om precies te zijn, ook de enige is met wie ze ooit wat heeft gehad. Nee, Gioia is verbaasd, liever gezegd stom-verbaasd, want ze beseft iets, iets wat ze totaal niet had verwacht: ze voelde niets.

‘Maar voel ik niks omdat ik sterker ben geworden of omdat ik ongevoelig ben geworden?’ vraagt ze zich hardop af terwijl ze haar jas uitdoet. Dat is een vraag die ze zichzelf geregeld stelt, de laatste tijd. Van een antwoord voorlopig nog geen spoor.

Haar telefoon trilt in haar zak. Het is haar moeder.

‘Hé, hallo!’

‘Ben je thuis?’

‘Ik kom net binnen, echt nu!’

‘Ah, oké. Als je op tafel kijkt, staat daar een brief voor je. Die is vandaag gekomen. Hij is van die aardige leraar van je, die oude man,’ zegt haar moeder.

Gioia is er al, ze ziet de brief tegen de vaas midden op tafel staan, ze pakt hem.

‘Het is niet de eerste keer dat hij je schrijft, toch? Het zal de vijfde of zesde brief zijn die ik zie! Maar waarom geeft hij ze je niet op school? Is dat niet een beetje vreemd?’

Als afzender staat er zijn naam, geschreven in dat keurige handschrift van hem dat wel antiek lijkt:

Dhr. F. Bove

Gioia maakt hem niet eens open, loopt naar de keuken, wipt het deksel van de papierbak en mikt de brief erin alsof het een reclamefoldertje is.

‘En verder?’ vraagt ze aan haar moeder terwijl ze de halve cracker die ze op tafel vindt in haar mond steekt.

‘Wat doe je vanavond? Ga je nog op stap met die vriendin van je, Sara?’ vraagt haar moeder.

Gioia aarzelt een tel, voornamelijk om snel door de database in haar hoofd te scrollen. Ze wil niet het risico lopen een al gebruikte leugen in te zetten. Ze besluit op zeker te spelen.

'Nee, Sara kan vanavond niet, ze moet leren. En ik ook. Dat wordt een super-*exciting* avondje, met drie hoofdstukken geschiedenis en een hele berg wiskundesommen. En als ik tijd overheb misschien ook nog een vertaling Engels, maar ik wil zuinig doen met m'n adrenaline!'

Gioia hoest de denkbeeldige vakken waarvoor ze moet leren zomaar op, maar misschien moet ze haar acteerteknik een beetje verfijnen, want aan de andere kant van de lijn lijkt haar moeder niet overtuigd: 'Je zit wel veel aan je huiswerk de laatste tijd, hè? Maar hoe kan het dat je rapport er nog niet is? Dat komt toch meestal rond deze tijd van het jaar?'

Drie schoolvragen achter elkaar. Waarschijnlijk heeft haar moeder er nooit zoveel in één keer gesteld, bedenkt Gioia. Alleen weet ze nu niet meer wat ze moet antwoorden.

'Ehm... ja, maar volgens mij komt ons rapport dit jaar alleen in de elektronische leeromgeving en niet op papier,' zegt Gioia, die maar al te goed weet welk direct effect die twee woorden op haar moeder hebben: elektronische leeromgeving.

En inderdaad: 'Ah, dat gebeuren! Hou maar op! Ik snap echt niks van computers!'

Gioia slaakt een zuchtje van opluchting. Dit is het beste moment om over iets anders te beginnen. 'Dus je bent aan het werk vanavond?' vraagt ze.

'Eh, ja, ook vanavond dienst tot tien uur. Er staat nog wat voor je in de koelkast, als je wilt.'

Terwijl ze aan de telefoon blijft doet Gioia de koelkast open. Ze ziet kaas met kleine schimmelplekjes, een niet bepaald uitnodigende portie lasagne en een beker yoghurt waarvan ze de houdbaarheidsdatum niet durft te bekijken. Ze doet de koelkast weer dicht.

'Ah, Gioia, wat moet ik met die spullen die je in de gang hebt neergezet?'

Gioia draait zich om en zucht, naast de voordeur staan drie dichtgetapete dozen die daar niet horen te staan.

'Ik had nog wel een briefje achtergelaten! Je moest alles weggooien!'

'Maar Gioia... waarom?'

'Hoezo, waarom? Ik heb geprobeerd wat te verkopen, maar niemand wil iets!'

'Maar Gioia! Alle foto's die je hebt gemaakt! Je maakte zo graag foto's! In een van de dozen zit zelfs je fototoestel!'

Gioia doet de bewuste doos heel even weer open, pakt het fototoestel eruit. Het krasje zit er nog op van toen ze het had laten vallen, tijdens haar zoektocht naar Lo, iets minder dan een jaar geleden.

'Mam, het is een digitaal toestel. Wie wil nou zo'n stuk antiek?'

'Nee, wat ik wil zeggen: moet ik dat ook weggooien? Daar heb je nog eens een wedstrijd mee gewonnen op school, toch?'

'En... dus?'

'Nee, ik bedoel, mocht je je bedenken, ik dacht dat je misschien over een paar dagen weer zin zou krijgen en...'

Gioia gooit het fototoestel in de doos bestemd voor de afvalcontainer en zegt dan, voordat ze ophangt: 'Dat had je dan mis.'

3

Gioia doet de deur van haar slaapkamer open.

Vanaf diezelfde plek zag ze, vorige zomer nog, opeens haar vriendje op haar bed liggen, toen ze al dacht dat ze hem voorgoed kwijt was.

Haar ex-vriendje, eigenlijk.

Wat een indruk maakt die herinnering op haar. De grenzeloze blijdschap om hem daar te zien, juist toen ze dacht dat alles voorbij was. De nacht die ze samen doorbrachten, het gevoel dat niets ooit zou stoppen. Maar kort daarna stopte alles.

Er bestaat ook een woord voor dat gevoel: *anagapesis*, dat zoveel betekent als: 'wanneer je beseft dat je niet langer houdt van degene van wie je ooit hield'.

Ze zou haar woordenschrift maar hoeven open te slaan om het te vinden, als Gioia dat schrift tenminste niet had weggegooid op diezelfde dag dat ze Lo voor de laatste keer zag. De laatste keer vóór vandaag.

Die dag waarop ze vanbinnen voelde dat ze het bij het verkeerde eind had gehad, dat alles waarin ze altijd had geloofd een leugen was, een fout, stompzinnig najagen van sprookjes die niet overeind blijven, en dus had ze het schrift in een container gekiept, boven op een berg oud papier en afval. Samen met een walnoot.

Ooit was er een dag dat Gioia Spada erin geloofde. Nu is die dag voorbij en is het nacht. Dat gebeurt. Ook dat doet het leven met je, soms.

Het is een ingewikkelde zaak: als klein meisje was ze ervan overtuigd dat ze, als volwassene, alle zekerheden zou hebben gevonden die ze zocht. Nu ze ouder is realiseert ze zich dat ze er als kind veel meer had.

De wereld was een andere plek, voordat ze er echt binnenstapte, het was een kans, een blanco vel om te beschrijven, een fotorolletje dat ze helemaal zelf kon belichten. Ze heeft maar weinig foto's hoeven te maken om te zien dat het grootste deel vaag uitvalt, bewogen, donker. Een beetje zoals dat andere woord, *Brillenbrillanz*, dat in het Duits betekent: 'wanneer je merkt dat je plotseling scherp ziet nadat je een nieuwe bril opzet'. Ja, Gioia voelt *Brillenbrillanz*, maar dan het tegenovergestelde: sinds een tijdje is het alsof haar bril van haar neus is getrokken. Ja, oké, ze ziet wel, maar het lukt haar niet meer om scherp te stellen.

'Hm, ik kan beter iets nuttigs gaan doen,' zegt ze en ze gooit haar kleren over een stoel.

Gioia gaat op haar bed zitten, pakt een rode stift en een krant en begint de advertenties door te lezen.

'Horecamedewerkster met ervaring, verkoopster met ervaring, schoonmaakster met ervaring...' leest ze fluisterend. En terwijl ze met de stift tussen haar lippen naar die advertenties kijkt zegt ze: 'Hoe kun je nou ervaring krijgen als niemand je aanneemt zonder ervaring?'

Vroeger zou ze een stem horen die antwoord gaf op deze vraag. Dat niet alleen, ze zou een meisje zien met kort haar en een vriendelijk gezicht dat rondstapte door haar kamer, eindeloos ratelend. Haar denkbeeldige vriendin Tonia. Sinds kort is ook die verdwenen in het niets, en eigenlijk vond Gioia dat niet eens heel erg: ze voelde zich echt té vreemd, in haar eentje in een kamer, pratend met